

Liedon lukio

JUURET JA SIIVET

Lukion jälkeen - ajatuksia abien huoltajille

Vanhempainilta 20.11.2024

Annakaisa Kinos

Opinto-ohjaaja

Yleistä korkeakoulujen yhteishausta

Hakukelpoisuus korkeakouluopintoihin

- Ammattikorkeakouluun: lukion oppimäärä ja/tai ylioppilastutkinto
- Yliopistoon: ylioppilastutkinto

Yhden korkeakoulupaikan säännös

- Hakija **voi ottaa vastaan vain yhden opiskelupaikan** syksyllä alkavasta koulutuksesta
  - Jos hakee sekä 1. että 2. haussa, saattaa tulla useampiakin tarjouksia - ei hätäisiä päätöksiä!

Ensikertalaisuuskiintiö

- Korkeakoulut varaavat valtaosan aloituspaikoista ensikertalaisille eli ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville.
- Ensikertalainen on henkilö, joka
  - ei ole suorittanut suomalaista korkeakoulututkintoa
  - ei ole vastaanottanut korkeakoulututkintoon johtavaa opiskelupaikkaa
- **Pelkkä hakeminen JA/TAI koulutukseen hyväksytyksi tuleminen ei vie ensikertalaisen statusta.**
  - Vasta opiskelupaikan vastaanottamalla menettää ensikertalaisuuden.
  - Opiskeluoikeudesta luopuminen ei anna takaisin ensikertalaisuutta!.

Kevään yhteishaussa on kaksi hakuaikaa

Ensimmäinen haku

8.1.2025 klo 8.00 – 22.1.2025 klo 15.00.

- Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen **englanninkieliset koulutukset**
- Taideyliopiston koulutukset
- Tampereen yliopiston teatterityön koulutus
- 1-6 hakukohdetta, järjestyksellä ei ole merkitystä

Toinen haku "PÄÄHAKU"

11.3.2025 klo 8.00 – 25.3.2025 klo 15.00.

- Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen **suomen- ja ruotsinkieliset koulutukset**
- 1-6 hakukohdetta, jotka tulee laittaa ensisijaisuusjärjestykseen

- Kumpikin haku tehdään **Opintopolku.fi -sivustolla** omalla hakulomakkeellaan
- POLAMKilla on omat hakuajat
- Ulkomaisten korkeakoulujen haut eri aikoihin → voi olla jo nyt käynnissä

Valintaväylät korkeakouluihin

Todistusvalinta

Valintakokeet

Soveltuvuuskokeet

Siirtohaku ja
erillishaut

Valintakurssit

Avoimen väylä

Valintaväylät korkeakouluihin

- Valtaosa korkeakoulujen opiskelijoista valitaan ylioppilastutkinnon arvosanojen perusteella eli **todistusvalinnassa**
  - valtaosa kaikista aloituspaikoista varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville
→ **ensikertalaiskiintiö**
- Lisäksi järjestetään **valintakokeita** niille, joita ei voida valita todistuksen perusteella
- Myös näyttöreittimahdollisuus, esim. **valintakurssien** kautta
- Todistusvalinnassa valituille tai osana valintakoetta voidaan lisäksi järjestää **soveltuvuuskoe**, esim. luokanopettajakoulutus
- Korkeakoulut kehittävät korkeakouluissa jo opiskelevien mahdollisuuksia vaihtaa alaa tai korkeakoulua opintojen aikana, ns. **siirto-opiskelijoiden valinnalla**
- Korkeakouluopintoihin valitaan nykyistä enemmän opiskelijoita **avoimessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen perusteella**

Yhteishakujen aikataulut

Ensimmäinen yhteishaku 8.1. - 22.1.2025

- Haun tulokset viimeistään **28.5.**

Toinen yhteishaku "PÄÄHAKU" 11.3. - 25.3.2025

- Todistusvalintojen tulokset viimeistään **26.5.**
- Muiden kuin todistusvalintojen tulokset viimeistään **3.7.**

HAKUJEN YHTEISET AIKATAULUT:

- Hakijan on ilmoitettava paikan vastaanottamisesta **10.7** klo 15.00 mennessä
- Varasijoilta hyväksyminen päättyy **5.8.** klo 15:00

Hakeminen, tulokset ja paikan vastaanottaminen:
www.opintopolku.fi

Todistusvalinta korkeakouluihin

YLIOPISTO

- Eri aloille erilaiset pisteytystaulukot
- Pisteytettävien aineiden määrä **3-6**
- Kaikissa koulutuksissa annetaan pisteitä äidinkielestä
- Lisäksi pisteytettäväksi voidaan määritellä matematiikka sekä yksi tai useampi reaaliaine tai kieli
- 50-80% opiskelijoista valitaan todistuksella

<https://yliopistovalinnat.fi/todistusvalinnan-pisteytykset-vuosina-2023-2025>

- **HUOM!** Nykyiset pisteytystaulukot ovat voimassa vielä vuoden 2025
- Uudet pisteytystaulukot voimaan vuonna 2026
- Turha taktikointi pois hakua ei kannata jättää tekemättä keväällä sen takia, että odottaa uusia pisteytystaulukoita

AMMATTIKORKEAKOULU

- Kaikilla aloilla saman pisteytys
- Todistusvalinnassa pisteytetään **viisi** ainetta
  - voi tulla valituksi myös neljän aineen pisteillä
- Äidinkieli, matematiikka ja vieras/toinen kotimainen kieli huomioidaan kaikilta nämä aineet kirjoittaneilta
- Tämän lisäksi huomioidaan kaksi parasta pisteitä tuottavaa ainetta (reaaliaineet/vieras kieli)

<https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/todistusvalinta/>

Todistusvalinta ei ole käytössä:

- yliopistoissa taiteiden alalla ja arkkitehtuurikoulutuksessa
- ammattikorkeakoulujen kulttuurialalla ja tulkin koulutuksessa

AMK-valintakoe

- **Yhteinen digitaalinen valintakoe kaikille aloille**
- AMK-valintakokeessa arvioidaan valmiuksia ammattikorkeakouluopintoihin
- AMK-valintakokeeseen **ei liity ennakkomateriaalia tai -tehtäviä → ei voi lukea etukäteen, valmistautua voi**
- Hakija saa hakuvaiheessa valita minä päivänä ja millä paikkakunnalla tekee kokeen
- Erillinen *soveltuvuuskoe* järjestetään vain rakennusarkkitehti (AMK) ja merikapteeni (AMK) koulutuksiin haettaessa.

Kaikille yhteiset osiot:

- Opintojen kieli (suomi/ruotsi)
- Englannin kieli
- Päätöksentekotaidot

Alakohtaiset osiot:

- Tunneälytaidot
- Eettiset taidot
- Matemaattiset taidot
- Matemaattis-luonnontieteelliset taidot

Sähköiseen koejärjestelmään ja esimerkkitehtäviin voi tutustua etukäteen:
<https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/amk-valintakoe/>

Yliopistojen valintakoeuudistus 2025

- Yliopistot järjestävät **yhdeksän kansallista valintakoetta** vuonna 2025
- Valintakokeet ovat kirjallisia ja digitaalisia
- Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää valintakokeita ja vähentää hakijan kuormitusta
- Opiskelija voi valita valintakokeen tekopaikan Opintopolun hakemuksessa

Isoimmat uudistukset:

- **Samalla valintakokeella voi hakea useammalle alalle**
- Valintakokeet järjestetään vasta todistusvalinnan tulosten julkaisun jälkeen
  - Todistusvalinnan tulokset tulevat viimeistään 26.5.2025
- Useampaa valintakoetta ei järjestetä samanaikaisesti
- Useimmiten pohjalla **lukion oppimäärä jossakin oppiaineessa tai yleiset akateemiset taidot**
- **Muutamalla alalla olevat ennakkomateriaalit julkaistaan aikaisintaan ylioppilasjuhlien jälkeisenä maanantaina**
  - Ei pitkää luku-urakkaa heti ylioppilaskirjoitusten jälkeen eikä ylioppilasjuhlien aikana

Yliopistojen valintakoeuudistus 2025

Tarkempaa tietoa valintokeista ja mahdollisuus tutustua sähköiseen koejärjestelmään:

www.yliopistovalinnat.fi/valintakokeet

Valintakoe A

- Fysiikka*
  - Kemia*
  - Matemaattiset tieteet*
  - Nanotiede
  - Tietojenkäsittelytiede*
  - Tekniikka (pl. arkkitehtuuri)
- *ml. opettajan-koulutukset

Valintakoe B

- Biokemia ja molekyylibiotieteet
- Biolääketiede
- Farmasia
- Lääketieteelliset alat
- Ravitsemustiede

Valintakoe C

- Biologia ja ympäristötieteet
- Elintarviketieteet
- Geotieteet
- Maantiede
- Maataloustieteet • Metsätieteet

Valintakoe D

- Logopedia
- Psykologia
- Terveystieteet ja hoitotiede
- Liikuntabiologia ja valmennustiede

Valintakoe E

- Kasvatustieteet
- Liikuntapedagogiikka

Valintakoe F

- Kauppatieteet
- Taloustiede
- Tietojärjestelmätiede
- Ympäristö- ja elintarviketalous

Valintakoe G

- Hallintotieteet
- Oikeustieteet
- Sosiaalitieteet
- Viestintätieteet
- Yhteiskuntatieteet

Valintakoe H

- Filosofia
  - Historia
  - Kulttuurien tutkimus
  - Taiteiden tutkimus
  - Teologia*
- *ml. opettajankoulutukset

Valintakoe I

- Kielitieteet
  - Kirjallisuustieteet
  - Kotimaiset kielet*
  - Vieraat kielet*
- *ml. opettajankoulutukset

Yliopistojen kansallisten valintakokeiden A-I lisäksi

- Arkkitehtikoulutuksen valintakokeet
- Soveltuvuuskokeet
- Taidealojen valintakokeet
- Maanpuolustuskorkeakoulun valintakokeet
- Muut mahdolliset yliopistojen omat kokeet

on
lukio

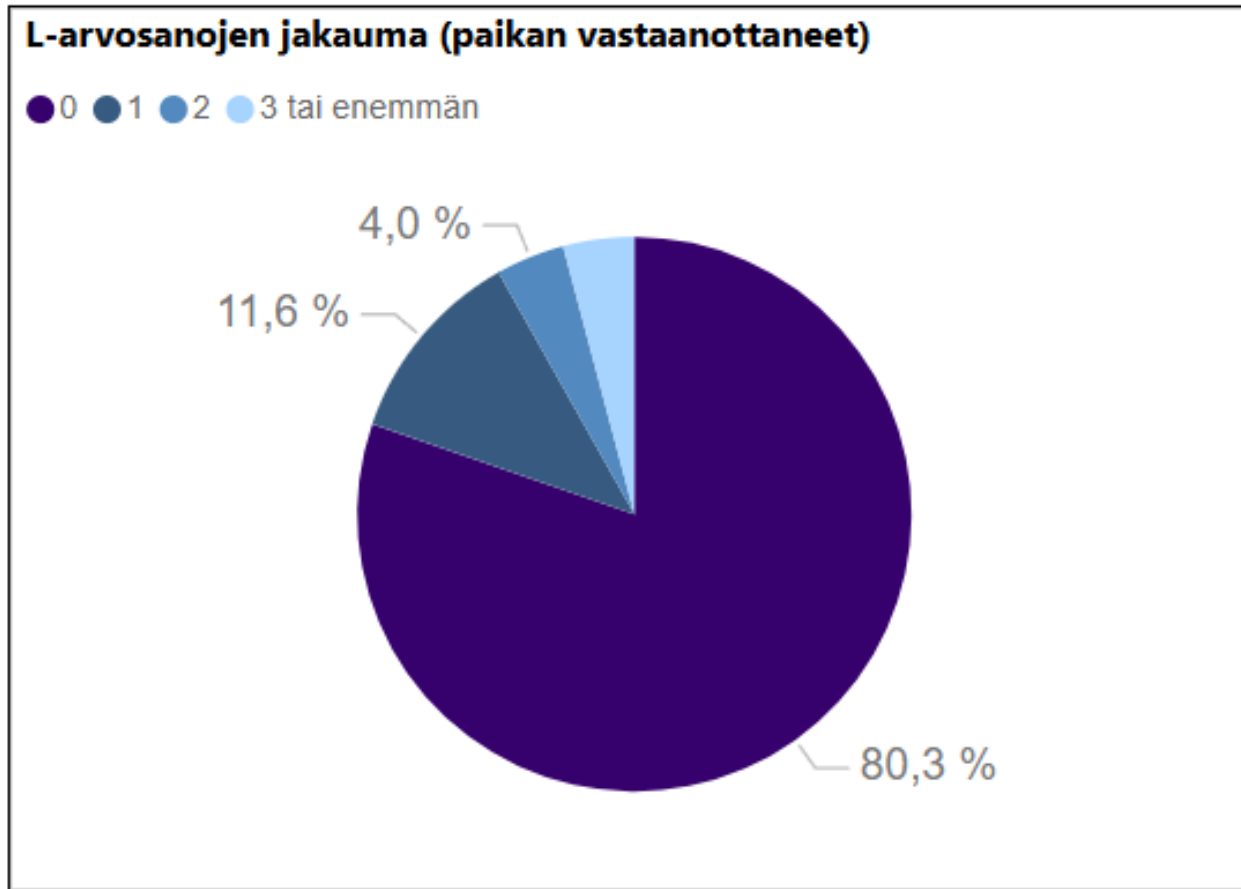
Valintakokeiden ajankohdat keväällä 2025

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	lauantai	sunnuntai
Toukokuu	26. touko	27	28	29 Helatorstai	30	31	1. kesä
	Todistusvalinnan tulokset					Ylioppilasjuhlat	
	Valintakoe E, klo 9						
	Valintakoe B, klo 14						
	AMK-koe				AMK-koe		
Kesäkuu	2	3	4	5	6	7	8
	Ennakkomateriaalien julkaisu klo 9		Valintakoe F, klo 9	Valintakoe C, klo 9			
	Valintakoe A, klo 10	Valintakoe H, klo 10	Valintakoe D, klo 14	Valintakoe G, klo 14	Valintakoe I, klo 10		

Lukion tietokone käytössä vielä valintakokeiden ajan kesäkuussa → palautus ennen juhannusta

Valintakoevalinnan tulokset 3.7.

Korkeakouluun pääsee myös ilman Eximioita ja Laudatureita

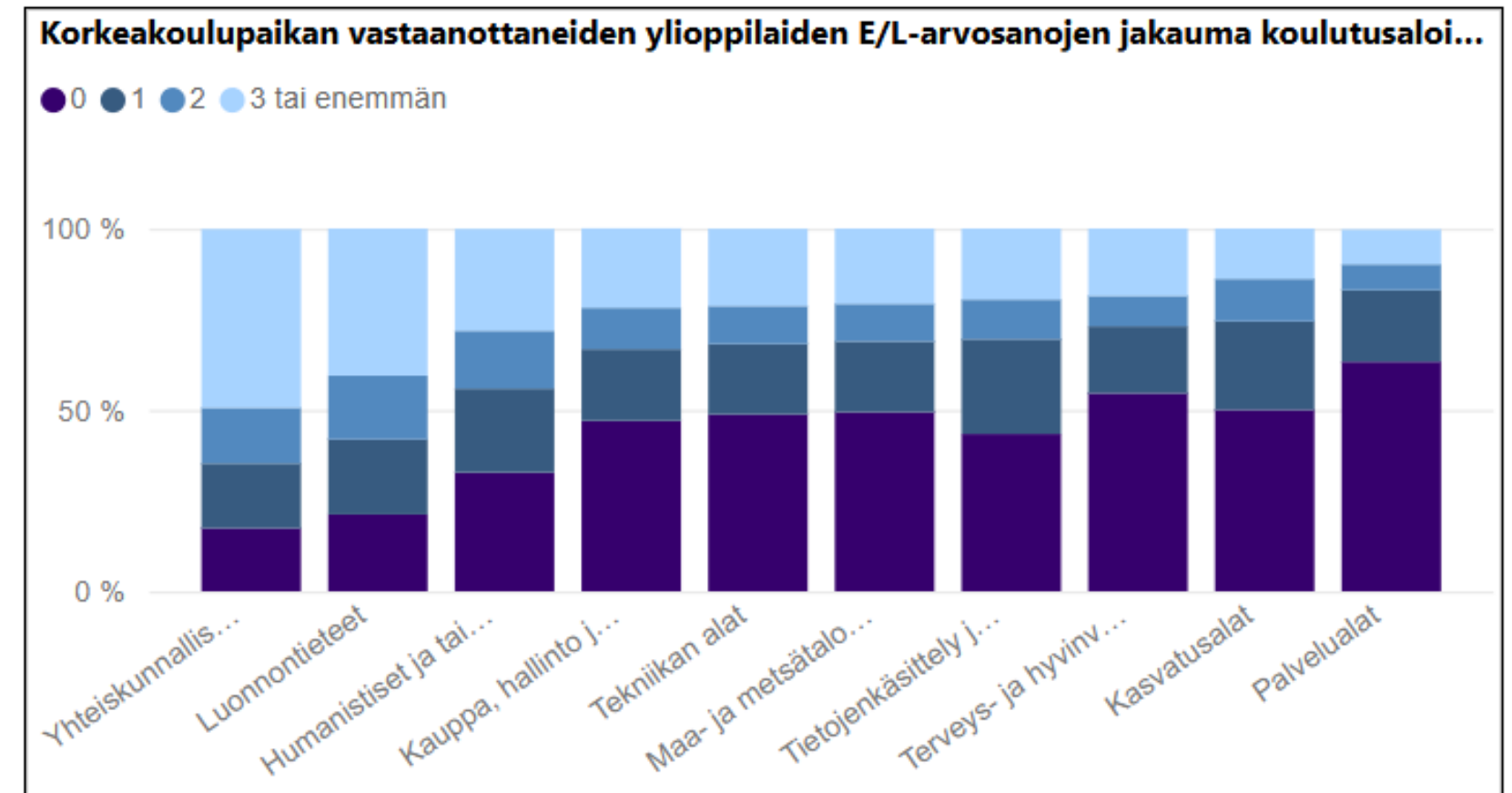
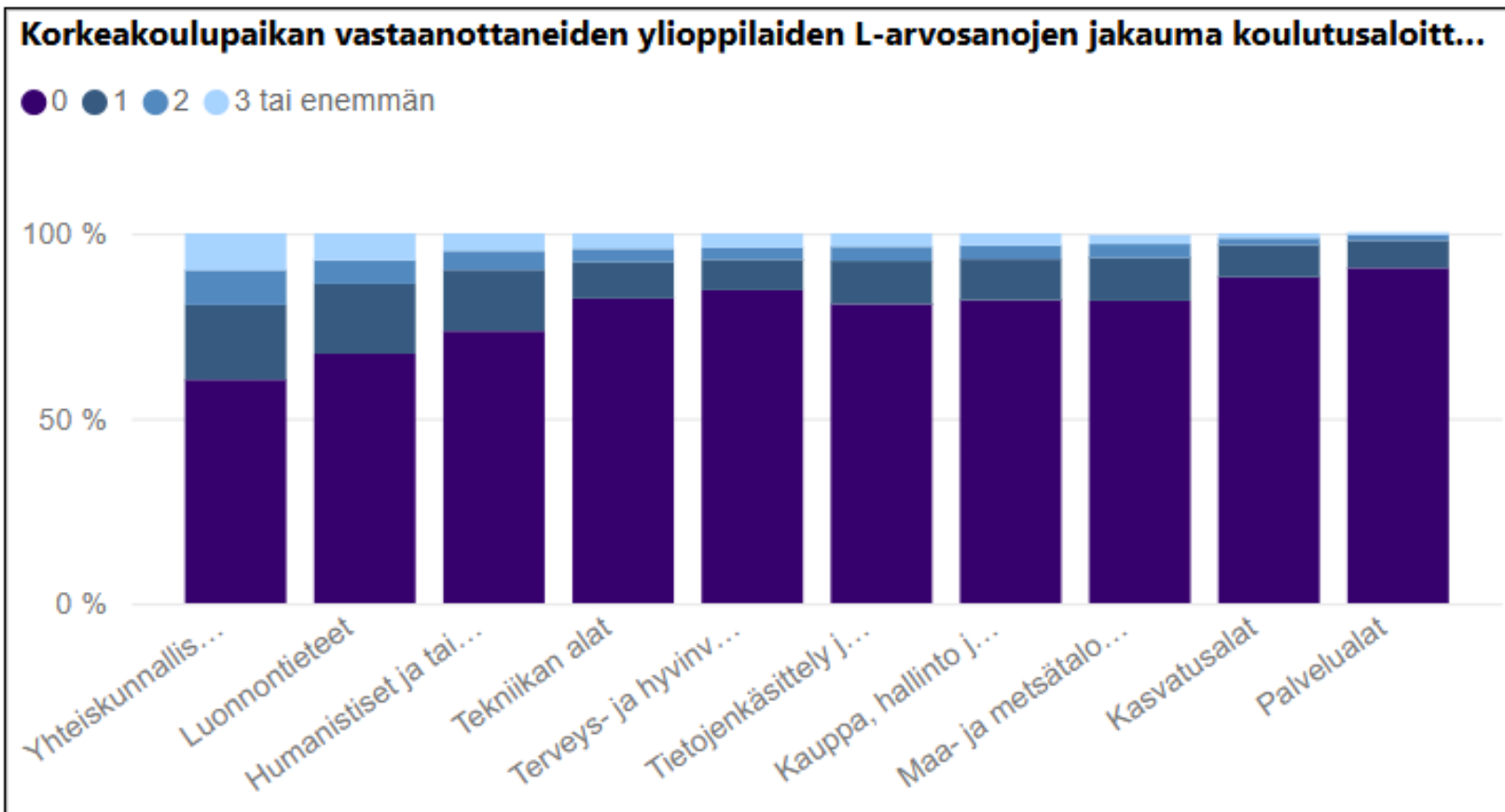
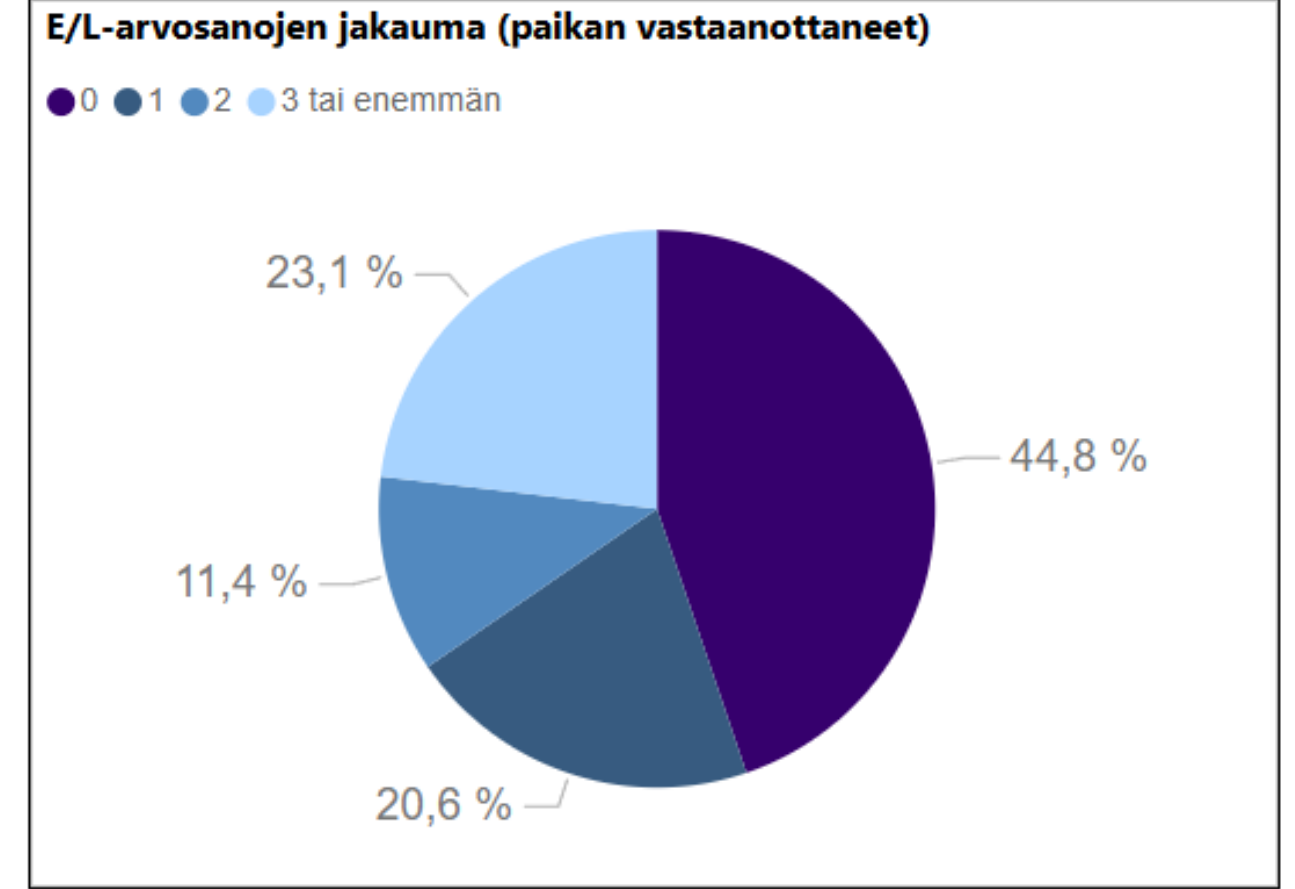

Kuvaajissa esitetään korkeakoulujen yhteishaussa paikan vastaanottaneiden ylioppilaiden YO-arvosanojen lukumääriä ja jakaumia.

L-arvosanojen määrä

L ja E -arvosanojen määrä

"PAKKOHAKU" eli alle 25-vuotiaan velvollisuus hakea koulutukseen

ALLE 25-VUOTIAAN TULEE

- hakea **aina keväällä** seuraavana syksynä alkavaan tutkintoon johtavaan, ammatillisia valmiuksia antavaan koulutukseen, myös yliopistoon tai ammattikorkeakouluun
- hakea **vähintään kahta** opiskelupaikkaa, joiden valintakriteerit täyttää
  - pitää hakea koulutukseen myös, jos aikoo suorittaa ase- tai siviilipalveluksen heti lukion jälkeen
- osallistua esimerkiksi pääsykokeeseen ja muihin koulutuksen hakemiseen kuuluviin tilaisuuksiin.
- ottaa vastaan opiskelupaikka ja aloittaa opinnot

→ Muuten menettää oikeuden työttömyysetuuteen

mahdollinen poikkeus: terveydentilaan tai kielitaitoon liittyvät syyt
→ yhteys TE-toimiston asiantuntijaan

Välivuosi - mahdollisuuksien vuosi

- Täydennysshaku
- Syksyn yhteishaku (*tarkista hakuaika Opintopolku.fi-sivustolta*)
- Avoin yliopisto/Avoin Amk/ Aikuislukio
- Ammatilliset opinnot ja jatkuva haku
- Kansanopistot

Ohjausta ja vinkkejä:

- Lukion opinto-ohjaaja → Jos ei opiskelupaikkaa, oikeus saada opinto-ohjausta vuosi valmistumisen jälkeen
- Ohjaamo
- TE-toimisto
- Etsivä nuorisotyö

Lukio loppusuoralla, mitä sitten tapahtuu?

- Väsymystä, välivuositavoitteita
- Epävarmuutta: Oma ala vielä etsinnässä.
- Pelkoa: Entä jos en saakaan opiskelupaikkaa? Pärjäänkö? Löydänkö itseni ja tulevaisuuteni?
- Pakon tuntua: Lukio päättyy ja on tehtävä valintoja.
- Innostusta: Uuden elämänvaiheen odotusta, opintojen odotusta.
- Unelmointia: Millaista aikuisuutta saan elää ja voisin elää?
- Mitä haluaa tehdä **seuraavaksi**?
- Avoimuus uusia asioita/vaihtoehtoja kohtaan
- Mahdollisen varasuunnitelman tekeminen
- Epävarmuuden sietämisen harjoittelu
- Usko siihen, että elämä kantaa ja oma paikka löytyy, vaikka mutkien kautta

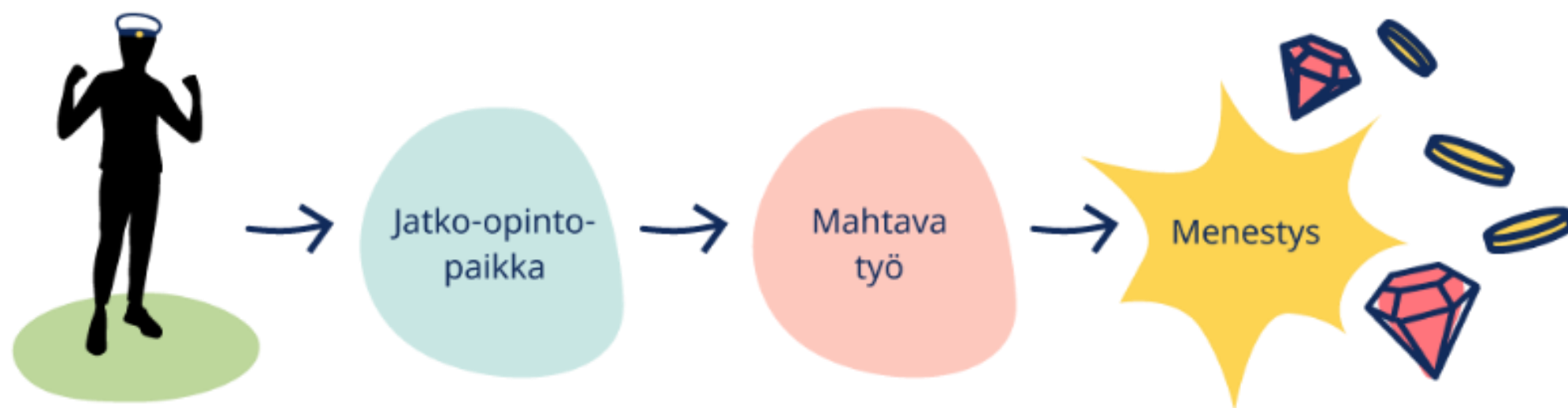
Joskus on hyvä edetä nopeasti, mutta joskus tarvitaan aikaa pysähtyä ja pohtia.

Joskus elämä järjestää aikaa miettiä omia suunnitelmia.

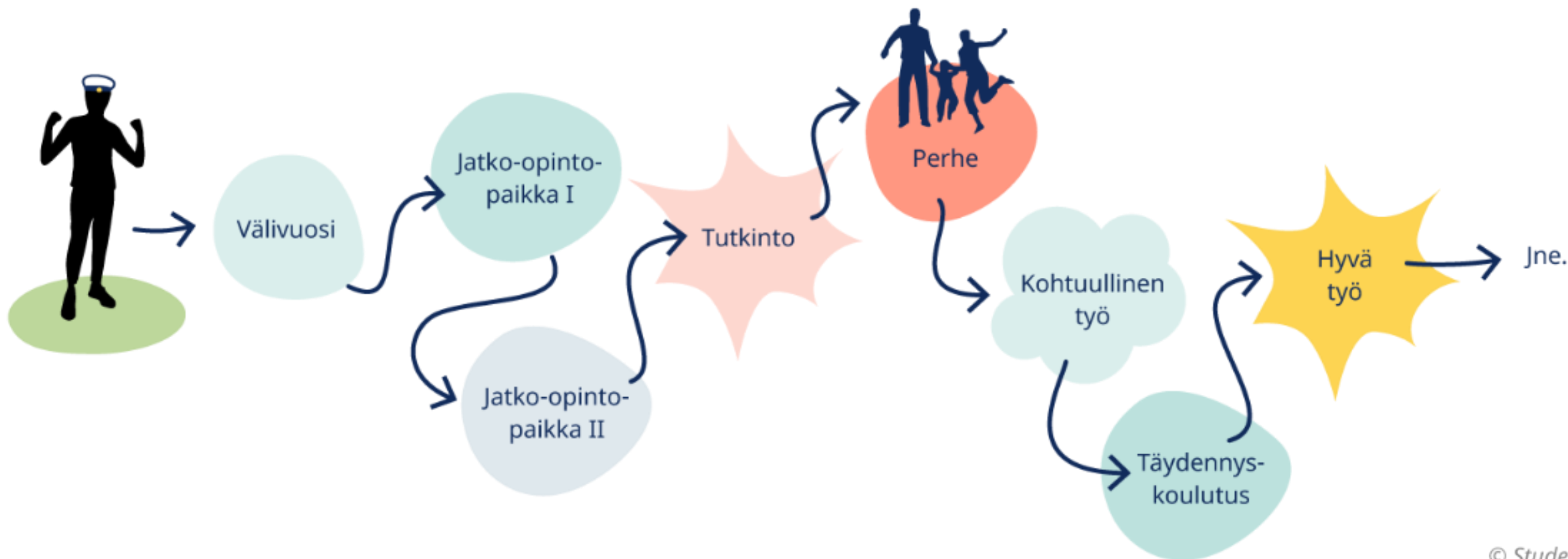

Urasuunnitelma

Todennäköinen tarina

Mistä saa tietoa?

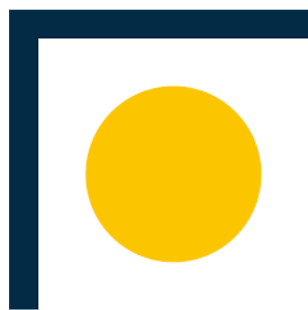
www.opintopolku.fi

- Tarkat tiedot koulutuksista ja hakukohteista
- Hakuaikataulut ja -ohjeet
- Yhteishakujen tekeminen

www.ammattikorkeakouluun.fi

- Tietoa AMK-aloista, hakemisesta ja valintatavoista

www.yliopistovalinnat.fi

- Yleistä tietoa yliopistojen koulutuksista ja valintatavoista

Opinto-ohjaus abivuonna

Korkeakoulupäivä marraskuussa

- Itseä kiinnostaviin aloihin tutustuminen Turun korkeakouluissa

OP2-opintojakson tunnit 3.periodissa

- Paljon vierailijoita ja esittelijöitä eri aloilta
- Hakujen ja niihin liittyvien asioiden läpikäyminen huolella

Yksilöohjaus - ohjauskeskustelut

- Jokainen abi käy ainakin kerran ennen yhteishakua jatko-opintoihin liittyvän ohjauskeskustelun opon kanssa - tarvittaessa useammankin.

Myös huoltajat saavat olla yhteydessä opoon tai tulla nuoren kanssa ohjaukseen, jos tulee jotain kysyttävää lukio-opiskeluun tai jatko-opintoihin liittyen.

